

NAMN ATT MINNAS:

OSCAR ÖSTMAN

Chefen för högerns riksdagskansli, Oscar Östman, är bondpojke från Långsele-trakten och närmare bestämt sockengranne till Gunnar Hedlund. Därmed upphör emellertid varje likhet mellan dessa bägge förgrundsgestalter i samtida svensk politik. Medan Hedlund ser ut och låter ungefär som den aktade aktören Kulörten, vilket har ett betydande underhållningsvärde, ser Östman ut och låter som en vinterorgel i en norrländsk landsortskyrka, vilket har ett betydande uppbyggelsevärde. Så frälsar han också, politiskt sett, många själar — kvinnor mest — med sitt knollrande hår, sin eldiga blick, sin röda kind och sin rustika malmstämman. Det är mer än man kan säga om Hedlund, vilken av valsifforna att döma, har lättare att leda sina hjon till förtappelsen.

Det dröjde dock länge innan vår Oscar kom underfund med sin rätta bestämmelse. Efter att ha tagit studenten på Rullan, förlåt Skrapan, i Uppsala fortsatte han sina studier och specialiserade sig på schackspelet i vilket han uppnådde en privatdocentur. I själva verket blev Oscar Östman en sådan fantastisk fanatisk schackspelare att han numera helt abstinerar från denna praktisk-filosofiska sysselsättning i medvetande om att han annars inte skulle kunna koncentrera sig på något annat.

Efter att ha fulländat sitt vetande i schack återvände Östman till hembygden, dit han anlände mitt under 30-talets arbetslöshetskras. Som eminent sakkunnig på området tog han omedelbart hand om arbetslöshetskommittén

på orten och organiserade beredskapsarbetena i Långsele. Det sociala intresse han därvid bibragtes kom honom att bege sig till Socialpolitiska Institutet i Stockholm, som han genomgick i mitten på 30-talet. Härifrån kom han över till kommunalskatteutredningen, där han under åtskilliga år var verksam med stor framgång och särskilt tillvann sig ett livligt gillande av Gustav Velanders, den berömlige rådmannen från Sundsvall och stöttepelaren i högerns riksdagsgrupp.

Med stöd av sina meriter i kommunalskatteutredningen utnämndes och förordnades Oscar Östman till taxeringsrevisor i Malmö, en befattning, som han dock aldrig hann tillträda. Han hade redan blivit outhärlig i Stockholm. Det var när bevillningsutskottet företog den ovanliga åtgärden att tillsätta en egen utredning för att granska förslaget till kvarlåtenskapskatt som Oscar Östman fick tillfälle att på allvar visa lejonklon. Hans analys, som blev förödande, ådagalade inte minst att kvarlåtenskapskatten skulle bli en svår börda för landets jordbrukare.

Det var en politisk poäng, som borde tas tillvara och på Gustav Velanders förslag knöts Oscar Östman till högerpartiet som skatteexpert. Det var efter 1948 års valnederlag för högern och det är ganska betecknande att det var då, som den tidigare politiskt oengagerade Oscar Östman beslöt sig för att bli högerman. Den ingående kunskap om 1947 års skattelagstiftning, som han förvärvat, kom honom att som en naturlig sak sälla sig till det parti som framför

alla andra gick till kamp mot denna lagstiftning. I denna kamp har Oscar Östman tagit en verksam och betydelsefull del. Som högerens representant har han medverkat i den statskattrevision, vilken resulterat i den senaste skattereformen.

Ehuru ursprungligen en utpräglad specialist på statsfinansiella och framför allt skattefrågor har Oscar Östman efterhand breddat sitt politiska register och har som jovialisk och populär ledare för högerens riksdagskansli kommit att inta en central roll inom det inre partiarbetet. Men även på den yttre fronten, i det politiska fältarbetet, har han gjort en viktig insats. Han hör, som ovan antytts, till högerens borna folktalare. Likaväl som han kan tala med fogdar och fiskaler på en kurialsvenska, som kommer dem att

skamset snegla i facit, kan han tala med bondmoror på bönders vis. Så hör han också till de senare årens permanenta rikskandidater för högern till första kammaren och gör ingen hemlighet av att han gärna skulle inta den plats på Västernorrlands-Jämtlands-bänken som av allt att döma förr eller senare faller högern till.

För att kompensera sig för avståndet från det ädla schackspelet läser Oscar Östman begärligt detektivromaner och löser på löpande band korsord, till stor häpnad för sin vän och kollega Gunnar Svärd, som börjat med två, men aldrig lyckats lösa något. Och när det gäller det Kors och Tvärs som är svensk skattepolitik är Oscar Östman oslagbar. Kan någon bidra att få en rätsida på den, så är det han.

G. U.

